

1. עלי מוחמד עיסא מוסא, מס' ת.ז. 985425362
2. יוסף עיסא חמדאן מוסא, מס' ת.ז. 984546820
3. מוסא עיסא חמדאן מוסא, מס' ת.ז. 984546838
4. רבחי חוסיין מוחמד סאלח, מס' ת.ז. 851820837
5. עלי עבד מחמד מוסא, מס' ת.ז. 953605946
6. עלי סלים מחמד מוסא, מס' ת.ז. 984545932
7. עומר מוחמד מחמוד עטואן, מס' ת.ז. 985443167
8. ש.ע.ל – שלום עכשיו לישראל מפעלים חינוכיים, ע"ר 580037430
9. חגית עופרן, מס' ת.ז. 032289076

באמצעות ב"כ עו"ד מיכאל ספרד ו/או מיכל פסובסקי ו/או סופיה ברודסקי מרח' דוד חכמי 12 תל אביב טל: 03-6206947/8/9 ; פקס: 03-6206950

העותרים

-- נגד --

1. שר הביטחון
2. מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון
3. ראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון
4. משטרת מחוז ש"י, משטרת ישראל

המשיבים 1-4 באמצעות ב"כ מפרקליטות המדינה, מרח' צאלח א-דין 29, ירושלים, טל: 02-6466664 ; פקס: 02-6467011

המשיבים 1-4 (משיבי המדינה / המבקשים)

5. המועצה האזורית גוש עציון
- 6-18. יניב שטרית ואח'

על ידי ב"כ אברהם משה סגל ו/או יעל סינמון מרח' טורא 32 א', ימין משה, ירושלים, טלפון: 02-6333793 ; פקס': 02-6333795

המשיבים 6-18

תגובה מטעם העותרים לבקשה להארכת מועד לקיום פסק דין
(והבקשה לשינוי פסק-דין המובלעת בה)

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 22.2.2018 מתכבדים העותרים להגיש את תגובתם לבקשת המדינה להארכת מועד בת למעלה משלושה חודשים לקיום פסק הדין בתיק זה, ולשינוי פסק דין על דרך של ניסור תחת הריסה של שישה מהמבנים מושא פסק הדין (להלן: "הבקשה להארכת מועד" ו"הבקשה לשינוי פסק-דין" בהתאמה, וביחד: "הבקשה").

העותרים מתנגדים לבקשה על כל חלקיה ויטענו כי דינה להדחות:

- העותרים יטענו כי התנהלות המדינה מאז ניתן פסק הדין בתיק זה היא שערורייתית ומלמדת על זלזול שאין להשלים עימו במועדים שקובע בית המשפט הנכבד לביצוע פסקי דין. עוד יטען כי יחס חמור זה של המדינה להוראה שיפוטית אינו מקרי ואינו יחידני אלא

הוא חלק מפרקטיקה ובקשה זו מהווה אך חוליה אחת בשרשרת ארוכה של בקשות קודמות בנסיבות דומות;

- העותרים יטענו בנוסף כי התפיסה המקוממת לפיה עליהם (על העותרים 1-7 ובני משפחותיהם) לשלם את מחיר אי-הכנת חלופת המגורים עבור מי שפלו לאדמתם במועד, נובעת ואפשרית אך ורק בשל היותם פלסטינים, ואף אחד לא היה מעלה על דעתו לנהוג כך עם בעלי נכסים ישראלים שזרים פלו אליהם;
- העותרים יטענו שמהבחינה המשפטית לא מתקיימים התנאים שקבעה הפסיקה להצדקת דחיית מועד ביצוע פסק דין
- העותרים יטענו לפיכך שיש לדחות את הבקשה לדחיית מועד ביצוע פסק הדין וכן יטענו שבין אם היא נדחית ובין אם היא מתקבלת, יש מקום לחייב את המבקשים בהוצאות נכבדות בנוסף להוצאות הריאליות שספגו העותרים בשל התנהלותם;
- באשר לבקשה לשינוי פסק דין על דרך של קביעה כי ניתן לנסר שישה מבנים שרק בחלקם מצויים בתחומי ההכרזה על אדמות מדינה (שכנגדה הוגשו התנגדויות התלויות ועומדות), העותרים יטענו ששאלת גורל בתים אלה הועלתה במסגרת הדיונים בתיק והוכרעה בפסק הדין, והועלתה שנית במסגרת בקשה להבהרת פסק-דין שנדחתה רק לפני מספר שבועות (להלן: "ההחלטה הקודמת"), וכי לא הוצג שום שינוי נסיבות המצדיק לשנות מההחלטות שכבר נקבעו, גם לא בפרשנות השגויה שלהם לסעיף 10 של ההחלטה הקודמת;
- העותרים יטענו שהיעתרות לבקשה זו משמעה הלכה למעשה הפקעת האדמה של העותרים.
- העותרים יטענו בנוסף שגם מבחינת הרציונאל שעל בסיסו ניתן פסק הדין, רק ביצוע מלא של צווי ההריסה מושאי התיק מהווים מימוש של הערכים והאינטרסים שבשמים ניתן הצו המוחלט;
- לאור האמור העותרים יטענו שיש לדחות מכל וכל גם את הבקשה לשינוי פסק דין.

להלן נימוקי התגובה:

א. הבקשה לדחיית מועד: ככה יעשה לפולשים שהמלך חפץ ביקרם

1. שוב חוזר הניגון. משיבי המדינה, תחת לחץ פוליטי של הלובי המתנחלי שהוא הלובי החזק ביותר בישראל, מוכנים לבזות את בית המשפט העליון, להפגין זלזול בהכרעתו ובצווים השיפוטיים שיצאו תחת ידו ולהשליך את הערכים שאמורים להיות יסוד לשיטתנו המשפטית, והכל בכדי לרצות את העבריינים שפלו לאדמות לא-להם ובנו עליהם בניגוד לדין, ואת תומכיהם.
2. מילא שכך נוהגים פוליטיקאים, שרים וחברי כנסת (לא באמת מילא, אבל מילא), אבל העובדה שמצטרפים אליהם היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה ונותנים יד להכפפת שלטון החוק למאווים הפוליטיים הקואליציוניים – זו תחילת הסוף של מה שנבנה כאן בעמל כה רב בשבעים השנים האחרונות.

3. היכן הם משיבי המדינה כשעשרות חייבים מפונים מבתיהם על-ידי ההוצאה לפועל או כשמשפחות בדואיות בנגב נותרות ללא קורת גג כשיחידות האכיפה המיוחדות שהוקמו רק עבורם הורסות את בתי הפח ובתי הבוץ שלהם? היכן הגמישות, הלב הרך והדחיינות, והיצירתיות המשפטית המגוייסים כולם למציאת מקום מגורים חלופי **על חשבון המדינה** כשאזרחיה **המוחלשים באמת, חסרי הכוח והקשר לשורה** נזרקים לרחוב?? האם ראשי משרד המשפטים, שהקדישו בשנים האחרונות עשרות (וכנראה מאות) שעות למציאת פתרונות לאנשי עמונה, עפרה ודרך האבות הקדישו ולו שעה אחת מזמנם כדי לפתור את מצוקות הדיור של קבוצות מוחלשות ואומללות אלה?
4. וכך הגענו שוב לתחתית. המדינה מבקשת דחייה של ביצוע בפסק דין שהעניק לה 18 חודשים כדי לפנות עברייני בנייה, גולני אדמות, וזאת כדי שיתאפשר לה להשלים הקמת שכונה של **בתים צמודי קרקע עבורם ועל חשבון משלם המיסים הישראלי**, ושחס וחלילה המפונים לא ישהו ולו רגע אחד בבית מלון או בית הארחה (או אולי בדירה אחרת שבבעלות המשפחה המפונה – מישהו בכלל בדק האם למשפחות אלו אין חלופת דיור למעט על חשבון הציבור?).
5. זוהי למעשה בקשה מבית המשפט להתיר לפולשים להמתין לשטף המתנות המומטר עליהם (הכולל משום מה גם פיצוי בסך מיליוני ש"ח למשפחות, ראו נספח 582 לסדר היום לשיבת הממשלה מהיום, 25/2/18 "הקמת אתר מגורים זמני לתושבי שכונת נתיב האבות, סיוע לתושבים המפונים וחיזוק ההתיישבות במועצה האזורית גוש עציון" בקישור <http://www.pmo.gov.il/Secretary/sederyom/gov34/Documents/582.pdf>), ובעיקר לבנייה שהחלה בכמעט שנה וחצי איחור, על האדמה שגזלו, ועל חשבון הנגזלים.
6. ועדת המשנה להתיישבות של מועצת התכנון העליונה שאישרה את התכנית להקמת אותה שכונה של צמודי קרקע שלנוכח אישורה מתבקשת בקשת הדחייה דן, **נחרדה** כשהוצע לה בהתנגדות העותרות 8-9 שהמפונים ישוכנו בשכונה בהתנחלויות אלעזר או אלון שבות השכונות למאחז. אין מדובר בחלופה טובה, כתבה הועדה בהחלטתה הלא פחות ממדהימה, שכן התוכנית ב"אלעזר" הינה תוכנית של בנייה רוויה וצפופה בעוד "**המשפחות המפונות הן משפחות מרובות נפשות (6 נפשות ומעלה), שהבניה המתאימה להן היא בניה של "בתים פרטיים גדולים באופן יחסי"** (עמ' 21, פסקה 79 להחלטה שצורפה לבקשה וסומנה שם מש/4, ההדגשה שלנו).
7. לח"מ יש לקוחות רבים בני המגזר הבדואי בנגב וכולן משפחות מרובות נפשות (אף גדולות מהמשפחות המפונות דכאן). אף אחד מהם לא בנה על אדמות פרטיות של הזולת אלא על אדמות השבט ההיסטוריות שהמדינה טוענת לבעלות בהן, וכשהרסו את בתיהם עשרות פעמים בישוב עראקיב, למשל, אף אחד לא העלה על דעתו להמתין עם ההריסות עד לבניית שכונה של צמודי קרקע עבורם. האמת? הרעיון שכך ינהגו בהם, אין ספק, מעלה חיוך אצל כל מי שמכיר את המציאות הישראלית וקרא שורות אלה. למה כך בעראקיב וכך בנתיב האבות? כי אלה בדואים ואלה הם בנים לאריסטוקרטיה הפוליטית הישראלית – אנשי ה"התיישבות", ההתנחלות בגדה המערבית. לאלה אין כמעט ייצוג ואין כלל כח פוליטי, ולאלה יש מפלגות ועיתונים וממשלה ובעצם מדינה. וכך ייתכן שתוגש בקשה חצופה האומרת – תנו לפולשים להתגורר עוד שלושה וחצי חודשים על האדמה שגזלו, אחרי שבית המשפט העניק שנה וחצי לרשויות להתכונן לפינוי, וזאת כדי שנוכל להכין להם בתים צמודי קרקע. באמת אין בושה ואין גבול.

8. העותרים ממתנינים כמעט שני עשורים להחזרת אדמותיהם. הם ניהלו הליכים שהחלו עוד ב-2002 ושמעו הבטחות שהופרו וגילו את האמת על השלטון הישראלי – שאולי מערכת המשפט הישראלית קשובה להם, אך ממשלת ישראל אינה קשובה למערכת המשפט שלה. הם אינם מוכנים שהפינוי של הפולשים לאדמותיהם ידחה ולו ביום אחד, ואינם מוכנים לתת הסכמתם לדחייה שעלולה להיות מנוצלת על מנת להגיש בקשות וטענות חדשות שיידחו עוד את הפינוי.

9. ההקשר הוא ברור: כל אימת שיש פסק דין המחייב פינוי פולשים ישראלים לאדמות פלסטינים, מבקשת המדינה דחיות בביצוע: בעניין המאחז מגרון, שעסק בפינוי המאחז הבלתי חוקי הגדול ביותר ביהודה ושומרון, הורה בית המשפט על פינוי בתוך כשמונה חודשים ממועד מתן פסק הדין (בג"ץ 8887/06 אל-נאבות נ' שר הביטחון (2.8.2011) (להלן: עניין מגרון) והמדינה ביקשה דחייה של שלוש שנים וחצי (החלטה שדחתה את הבקשה מיום 25.3.2012); בפסק הדין בעניין המאחז גבעת האולפנה ניתן תוקף של פסק-דין להתחייבות המדינה לבצע את הפינוי בתוך שנה (בג"ץ 9060/08 עבדאללה נ' שר הביטחון (21.9.2011) והמדינה ביקשה לבטל את פסק הדין (ראו החלטה מיום 7.5.2012) ואחר כך גם לדחות ביצוע (החלטה מיום 1.7.2012); בעניין המאחז עמונה התבקשו גם כן מספר בקשות ארכה (ראו: בג"ץ 9949/08 חמאד ואח' נ' שר הביטחון ואח', החלטות מימים 14.11.2016, 22.12.2016).

10. ושוב חוזר הניגון. ושוב אומרים לבית המשפט שיש להמתין עד להכנת חלופות דיור למפונים ושסיבה להיעתר לדחייה היא הסחיטה באיומים שמפעילים הפולשים והאינטרס ב"פינוי שקט שיבוצע בדרכי שלום" (העילה הזו מוזכרת לאורכה ולרוחבה של בקשת המדינה. ראו למשל: פסקאות 2, 3, 5, 6, 50, 53, 57, 58, 60). במקביל וכדי להמתיק את הגלולה מציינת בקשת המדינה שהתושבים חתמו על התחייבות בלתי מותנית לפינוי שקט. אבל אם כך הדבר, מדוע יש להתחשב באינטרס של פינוי בדרכי שלום – המובטח לפי ההתחייבויות? המדינה, כאותו פתגם אידי, נושפת באותו הבל פה אויר קר וחם, מרגיעה שהפולשים מתחייבים שלא להפעיל אלימות אך משבצת רמיזות שלא כך הדבר ומציעה בין השורות שבית המשפט לא יבחן את ההתחייבות הזו כי למעשה ללא דחייה ומימוש תכנית צמודי הקרקע, לא יהיה פינוי שקט.

11. אז על כך יאמר המובן מאליו, והוא שהאינטרס להבטיח ביצוע "שקט" (כלומר: ללא אלימות) של צו בית המשפט הוא עילה בעייתית מאוד להצדקת דחייה של מועד הפינוי שכן מדובר בכניעה לאיומים (מפורשים או סמויים) באכיפת חוק ובביצוע צו שיפוטי של בית המשפט העליון. עמד על כך בית המשפט הנכבד בהחלטתו בפרשת המאחז הבלתי מורשה עמונה, מיום 14.11.2016 בבקשה דומה שהוגשה שם לעיכוב ביצוע פסק הדין בתיק ההוא (ההדגשה שלנו):

"לפי האמור בבקשת המדינה ובפרפרזה שהוגשה, קיים חשש שפינוי שלא בהסכמה יוביל למעשי אלימות ואיבה מצד גורמים קיצוניים, בין כלפי כוחות הביטחון ובין כלפי האוכלוסיה הפלסטינית. כן הועלה חשש כי מעשים אלה עלולים להוביל להחרפת המצב הביטחוני בכללותו. איננו מקלים ראש כלל ועיקר בהערכות הגורמים המוסמכים שנזכרו בבקשת המדינה ובתשובתה לתגובות הצדדים האחרים. אף איננו מתעלמים מהקשיים שנלוו כזכור לנו לפינוי הקודם בעמונה לפני כעשור. עם זאת, אסור להתעלם גם מההשלכות שעלולות להיות להימנעות מביצוע פסק הדין בנסיבות כאלה. המסר הטמון בכך הוא שניתן למנוע ביצועם של פסקי דין בשל חשש של המדינה מפני איומים ואלימות, מסר שעמו אין להשלים במדינת חוק".

בג"צ 9949/08 מרים חסן עבד אלכרים המאד ואח' נ' שר הביטחון ואח', החלטה מיום 14.11.2016, פסקה 26).

וראו בהקשר זה גם: בג"ץ 9496/11 יורשי המנוח רבאח מוחמד עסאף עבדאללטיף נ' שר הביטחון ואח' (החלטה מיום 4.11.2015, פסקה 8 להחלטת כב' הנשיאה, השופטת מ' נאור).

12. אכן, הבקשה מקוממת גם משום היחס המועדף שמקבל החשש מפני אלימות והפרת סדר באכיפת צו שיפוטי כשמדובר באנשי עמונה או דרך האבות. ניתן רק לדמיין כיצד הייתה מגיבה המדינה אם אזרח מן השורה שאין לו הקשרים והגיבוי הפוליטי שיש למפונים בתיק זה, היה מאיים על הרשויות בהתנגדות לביצוע צו שיפוטי. למעשה לא צריך לדמיין – ישראל מצולקת מפניוים קשים של אזרחים אומללים שמסיבות כלכליות הוצאו לפועל צווי פינוי נגדם – בכפר שלם, בגבעת עמל באום אלחיראן, בכפרים הבדואים הבלתי מוכרים שבנגב וכמובן במגזר הפלסטיני בגדה המערבית.

13. לאור האמור, לעותרים ברור שהאינטרס של פינוי שקט אינו אינטרס שיש להתחשב בו ואף אסור להתחשב בו.

14. ואשר לעילה הנוספת המוזכרת בבקשת המדינה – הרצון להמתין עד שחלופת המגורים (הזמנית, לשלוש שנים!) – היא השכונה על חלקה 91 – תהיה מוכנה, על כך יאמר ויפורט להלן כי בית המשפט כבר קבע מספר פעמים שאין לכרוך פינוי פולשים בהכנת חלופת המגורים שהם מעוניינים בה.

15. זאת ועוד: המדינה בבקשתה מציינת כי התכנית להקמת השכונה בחלקה 91 הוגשה למוסדות התכנון להפקדה ביום 21.8.2017 (פסקה 21 לבקשה). **כלומר: הפעולה הסטטוטורית הראשונה שנעשתה בכדי לקדם ביצוע פסק דין של בית המשפט הגבוה לצדק (שניתן ב-1.9.2016) התרחשה כמעט שנה לאחר שניתן, וחצי שנה לפני המועד שקבע בית המשפט לפינוי.**

16. מי שמקיימים בתום לב פסקי דין של בית המשפט העליון לא משתהים במשך שנה (עם כל הכבוד ל"ישיבות" שהתקיימו קודם לכן) בהזנקת התכנית שאמורה לשמש כפתרון למפונים, אלא אם הם לוקחים כמובן מאיליו שהמועד שקבע בית המשפט לביצוע הוא בגדר המלצה בלבד ובסיס למשא ומתן.

17. המבקשים אינם יכולים להיבנות מרשלנותם ועוד לדרוש שאת המחיר ישלמו העותרים – קרבנות של שנות פלישה רבות שהמדינה גם אשמה בחידלון של הגנה עליהם ועל קניינם.

אי-עמידה ברף שנקבע בפסיקה לעיכוב ביצוע פסקי דין

18. לצערנו עלינו לשוב על דברים שכתבנו בבקשות עיכוב ביצוע בפרשות הקודמות: גם במקרה זה בקשת המדינה אינה כוללת משום מה שום התייחסות לרף שקבעה הפסיקה לעיכובי ביצוע של פסקי דין. קצת מוזר שבקשה שנכתבה על-ידי פרקליטות המדינה והוגשה "על דעתו של היועץ המשפטי לממשלה" אינה כוללת ניתוח של המצב המשפטי. ובכן, לא בכדי נעדר טיעון משפטי המבוסס על הפסיקה מהבקשה.

19. בקשת המדינה אינה מתקרבת לרף שנקבע בפסיקה לעיכוב ביצוע פסקי דין ואינה עומדת בשום קריטריון שנקבע בה. הסמכות לעכב ביצוע נועדה, כפי שקבע בית המשפט הנכבד, למקרים

חריגים בלבד בהם היא נועדה "למניעת אי-צדק משווע". ראו למשל: בג"ץ 8887/06 אל-נאבות נ' שר הביטחון, פסקה 11 (עניין מגרון, החלטה מיום 25.3.2012); בג"ץ 9060/08 עבדאללה נ' שר הביטחון, פ"ד סה (2) 669, 672-675 (2012) (עניין גבעת האולפנה). במקומות אחרים נוסח הרף המצדיק עיכוב ביצוע כמקרה שאי היענות לו תביא "לאי-צדק ברור ובולט" (ע"א 230/87 שקולניק נ' זכאי, פ"ד מו(3) 279, 285 (1992), בעמוד 285).

20. המדינה לא הצביעה על "אי-צדק משווע" או על "אי-צדק ברור ובולט" שיגרם כתוצאה מביצוע פסק הדין במועדו. המדינה הודיעה כי היא ערוכה לפינוי ולהעברת המשפחות לפתרונות דיור זמניים (פסקה 49 לבקשתה). במצב דברים כזה, וכששתי העילות שהוצגו לדחייה – האינטרס הפינני "בדרכי שלום" והרצון להכין את חלופת הדיור בחלקה 91 בטרם הפינוי – נופלות, אין שום סיבה לדחות מימוש פסק דין שקצב מועד ארוך, ארוך מאוד, לביצועו.

21. בעניין עמונה קבע בית המשפט את הדברים הבאים שכאילו נכתבו למקרה שבפינו (ההדגשה שלנו):

"פסק הדין קבע מלכתחילה פרק זמן ארוך, המתחשב בצורך לאפשר לתושבים ולמדינה להיערך כראוי לפינוי. עם זאת, אין לקרוא לתוכו תנאי שלפיו אם לא תימצא בגדרי הזמן שנקבע חלופת מגורים קבועה למחזיקים במסגרת הקהילה, תהא זו עילה לעכב את הפינוי. פסק הדין ביקש בבירור לשים סוף להתדיינות הממושכת בין הצדדים, וזאת בין אם יימצא פתרון מוסכם על תושבי עמונה, ובין אם לאו (ראו והשוו: עניין בית אל, פסקה 15). יתרה מכך, פרק הזמן הארוך לפינוי לא נקבע בחלל ריק. הוא משקף את ניסיון העבר, אשר לימדנו כי המדינה אינה מזדרזת לקיים פסקי דין המורים על פינוי בנייה לא חוקית באזור יהודה ושומרון ולא אחת אף אינה עומדת במועדים שנקבעו לביצועם (ראו למשל: עניין חרשה והיובל, פסקה 11). זאת ועוד, פסקי-דין לפינוי הינם במקרים רבים בבחינת "מוצא אחרון", רק כאשר מוצו ההתדיינויות וניתנו הארכות מועד רבות (ראו למשל: עניין ששת המאחזים, פסקה 16). במציאות כזו הקושי במתן הארכות מועד לאחר פסק הדין – מתעצם. לנוכח האמור, מובן מדוע חזר והדגיש בית המשפט במקרים אחרים כי **איתור חלופות למחזיקים בקרקע אינו עילה להארכות מועד.**

(בג"ץ 9949/08 חמאד ואח' נ' שר הביטחון ואח', החלטה מיום 14.11.2016, פסקה 20)

22. דברים זהים – שעניינם הוא שמציאת פתרון מגורים למפונים אינו עילה לדחיית מועד ביצוע פסק דין נאמרו גם בפרשות האחרות שהגיעו לבית המשפט הנכבד: הנשיא גרוניס בעניין המאחזים חרשה והיובל (בג"ץ 9051/05 תנועת שלום עכשיו – ש.ע.ל. מפעלים חינוכיים נ' שר הביטחון, 20.8.2014), פסקה 11; הנשיאה נאור בפרשת עפרה (בג"ץ 5023/08 שאדה נ' שר הביטחון, 8.2.2015), פסקה 4.

23. בדחותו את בקשת עיכוב הביצוע בפרשת עמונה, קבע בית המשפט הנכבד כי: "אינטרס הציבור הוא שפסקי דין יקוימו ככתבם וכלשונם, גם כאשר הם נוגעים לסוגיות רגישות מבחינה ציבורית, מדינית וחברתית". דברים אלה יפים כמובן גם לענייננו.

24. אכן, חששו של בית המשפט הנכבד ש"בקשות להארכת מועד לביצועם של פסקי דין בסוגיות מסוימות תהפוכנה למעין מנהג קבוע (ריטואל)" (בג"צ 9949/08, החלטה מיום 14.11.16 הנ"ל, בפסקה 28) מתממש. וכדי לגדוע את הנוהג הנפסד להיערך בדקה התשעים ולהציב את בית המשפט בפני דרישה לשפץ את פסק-דינו – יש לדחות על הסף בקשות מסוג זה שאינן נובעות מ"אי-צדק משווע" שיגרם מאי קבלתן.

25. לסיכום: אין עילה משפטית ואין תשתית עובדתית היוצרת את הרף הגבוה הנדרש לשם עיכוב ביצוע פסק-דין סופי וחלוט של בית המשפט העליון. היעדרות לבקשה היא גם מסוכנת בשל השלכות הרחוב שלה והמסר שיעלה ממנה.

הבקשה לשינוי (ביטול) פסק דין: ככה יעשה למבנים שהמלך חפץ ביקרם

26. לנוכח האמור בפסק הדין מושא בקשה זו ולנוכח האמור בהחלטה שניתנה לאחרונה בבקשה "להבהרת פסק דין" (מיום 22.10.2017, להלן: "ההחלטה הקודמת"), קשה להבין מהיכן התעוזה להגיש בקשה שהיא למעשה **בקשה לביטול פסק דין**.

27. המדינה מבקשת, למעשה, לאפשר תהליך שבסופו יבוטלו צווי ההריסה השיפוטיים שהוצאו לשבעה המבנים שבחלקם מצויים בתוך תחומי ההכרזה ורק בחלקם מחוצה לה (הבתים החצויים). זוהי אם כן בקשה לביטול פסק הדין ככל שהוא נוגע לשבעה מבנים אלה, ולא לשינויו.

28. שאלת גורל הבתים החצויים, הועלתה במסגרת הדיונים בתיק והוכרעה בפסק הדין. היא הועלתה שוב בבקשת ההבהרה והוכרעה בהחלטה הקודמת פעם שנייה.

29. הבקשה לשינוי פסק דין נסמכת על שתי הנחות שגויות: שהצו המוחלט שניתן העניק שהות למימושו כדי לאפשר נקיטה בצעדים לביטולו; ושבת המשפט הזמין בהחלטתו הקודמת את המדינה לנקוט בהליכים אלה ולבקש את ביטול צווי ההריסה.

30. נזכיר שבפסק הדין נקבעו הדברים החדים והברורים האלו (פסקה 35):

"יש לזכור כי אנו עוסקים בחובתן של הרשויות לאכוף את דיני התכנון והבנייה... דיני התכנון והבנייה נועדו לכל. חובתן של המפקד הצבאי היא לפעול באופן שוויוני וסביר לאכיפתם... גם אם קיימים סדרי עדיפויות מוצדקים, אסור שהללו יהוו – ולוא בלי משיגים ושלא במתכוון – כסות להפקרות בבניה... והדברים נכונים גם למקרה שלפנינו ובפרט בשים לב להיסטוריה המתמשכת של ההליך הנוכחי"

31. ובהחלטה הקודמת קבע בית המשפט הנכבד כך (פסקה 8):

"במקרה שלפנינו לא הבחנו בין מבנים לבין חלקי מבנים, וזאת הן בשל חריגתם לאדמות לא מוכרזות הן בשל טעמים אחרים ובהם חשיבות השמירה על שלטון החוק וקיום התחייבויות המדינה לבית המשפט."

32. לפיכך, את הבקשה לשינוי פסק דין יש לדחות בשל כל אחד מאלו:

א. בשים לב לכך שפסק-הדין מבוסס בין היתר על הרצון לקדם את "חשיבות שלטון החוק" ואת "חובתן של הרשויות לאכוף את דיני התכנון והבניה", היעדרות לבקשה בנסיבות של

תיק זה מנוגדת לרוחו של פסק הדין ולערכים שביסודו. ביטול הריסת ששת המבנים רק יחמיר את הפגיעה בשלטון החוק וישדר מסר ברור לעבריינים כי אין עבירה שלא ניתן להלבין אם יש רצון פוליטי לכך, וישדר בנוסף מסר לרשויות שניתן לעכב עד בלי די את מלאכת האכיפה וכך להתחמק בסופו של דבר מקיומה.

נזכיר שההתנגדויות להפקדתה של תכנית 404/1/6/6 לבניית מבנים מנוסרים עם חללים של קרקע פרטית בחצרותיהם (!) **והחורגת לפיכך מכל עקרון תכנוני בסיסי ועושה צחוק ממקצוע התכנון**, טרם נדונו (והמועד האחרון להגשת התנגדויות הוא 9.4.2018), ולפיכך מדובר בכלל בבקשה מוקדמת המבוססת על ספקולציה לפיה לא תוגשנה התנגדויות, ואם תוגשנה תידחנה, ושלא יוגשו עתירות נגד אישור התכנית, ואם תוגשנה תידחנה וכו'.

ב. גם מבחינת הבסיס הערכי-משפטי הנוסף עליו ניצב פסק הדין בתיק זה – החובה להגן על הקניין הפרטי, הבקשה לביטול פסק הדין לגבי שבעת המבנים החצויים טומנת נזק עצום, קטלני לקניינם של העותרים. המשמעות המיידית של היעדרות לבקשה **היא שהבעלים של האדמות לא יוכלו לשוב לאדמותיהם**. התכנית להכשרת המבנים החצויים אם תמומש תיצור בתים שבחצרים הפנימית (האזור המנוסר) - קרקע פרטית של פלסטינים, ומבנים בקו בניין אפס, הנושק לקרקע הפרטית. אם תאושר ותמומש שום פלסטיני לא יוכל להגיע לאדמתו באזורים המנוסרים.

ברור שאילו מלכתחילה וללא כל הצבת בנייה בניגוד לדין בשטח, היתה מוצעת תכנית שכזו, לא היה לה שום מקום, וסביר לגמרי שלא הייתה מוגשת ואם היתה מוגשת לא הייתה מאושרת. נזכיר לעניין זה את "מבחן המגרש הריק" שנקבע **בפסק דין השמורה** (עע"ם 9057/09 דן אינגר ועוד 32 אח' נ' השמורה בע"מ ואח') שאין סיכוי שהתכנית הזאת יכולה לעבור אותו. קשה להתחמק מהתחושה שמניעת הגישה הזו מהווה גם היא מטרה של הבקשה.

ג. עקרון סופיות הדיון מחייב שלא להיעתר לבקשה. בהחלטה הקודמת אמר בית המשפט באופן רם וצלול את הדברים החשובים הבאים (פסקה 9):

"כידוע, פסק-דין אינו "סיפור בהמשכים". לא ניתן להתחיל את ההליך מבראשית ולהציג חזית חדשה בכל פעם שקו טיעון מסוים נדחה. על דרך העיקרון, מתן פסק-דין מהווה סוף פסוק להתדיינות המשפטית. ביסודו של כלל זה עומד בראש ובראשונה אינטרס הציבור, כמו גם אינטרס הצדדים להליך, כי "יהיה סוף לדיוני משפט וכי ייעשה צדק עם הפרט, שלא יהיה נתון להליכים נוספים בשל אותה עילה או פלוגתא" (בג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון, פ"ד נה(2) 241, 244 (1999)). כדי לחרוג מעיקרון סופיות הדיון נדרשת הצדקה מיוחדת כגון שינוי מהותי בנסיבות המקרה, גילוי עובדות חדשות או קיומם של טעמים חשובים אחרים (ראו למשל: בג"ץ 1019/06 המועצה האזורית מטה בנימין נ' ממלא מקום ראש הממשלה (1.2.2006)). אולם, גם בחריגים אלה אין לעשות שימוש כדבר שבשגרה (ראו: בג"ץ 9060/08 עבדאללה נ' שר הביטחון, פסקה 8 (7.5.2012))."

אם כן – ברור שהמבקשים דווקא כן סבורים שפסק דין הינו **סיפור בהמשכים**, ושניתן להיתלות על פסקה כזו או אחרת בפסק הדין או אפילו בהחלטה שניתנה לאחר מתן פסק

הדין, כדי להשתחל דרכה בכדי לשנות אותו, לצמצם אותו ולבטל חלקים ממנו. זוהי חתימה תחת עקרון סופיות הדיון ולהיעתרות לבקשה זו יש השלכות רחב קשות.

ד. המבקשים שמים יהבם על פסקה 10 להחלטה הקודמת בה נאמר "ייתכן, כי אם תוגש הודעה על כך שהוצא היתר בנייה למבנים שטרם הגיע המועד להריסתם (6.3.2018) על קרקעות מדינה, התוצאה תהיה שונה".

להבנתנו, משפט זה לא היה בגדר הזמנה למדינה להנפיק היתרי בנייה ולפנות בבקשה לביטול פסק הדין, אלא אמירה המתווספת ומחזקת את הסיבות הרבות המוזכרות באותה פסקה כמצדיקות הריסת המבנים במלואם (ובין היתר שהמבנים החצויים נבנו לאחר שהחלו ההליכים ובניגוד לצווי הפסקת עבודות!).

אלא שנוסף לאמור, וגם אם נראה במשפט האחד שצוטט כמאפשר פנייה לבית המשפט לביטול פסק הדין בקשר לששת המבנים החצויים - הרי שלא התמלא התנאי שנקבע באותו משפט ולא הוגשה "הודעה על כך שהוצא היתר בנייה למבנים שטרם הגיע המועד להריסתם".

למעשה המדינה מבקשת שינוי פסק הדין על רקע אפשרות שיוצאו היתרי בניה בעוד מספר חודשים (ראו פסקאות 37-38 לבקשה). כלומר, "הסיפור בהמשכים" לא נגמר גם בבקשה זו, שכן רוב הסיכויים שתבקש בקשה נוספת בעוד שלושה חודשים שם יאמר שאו הנה נדחו ההתנגדויות וממש בקרוב תכנית הבתים המנוסרים תתפרסם למתן תוקף ואז יוצאו היתרי בניה אז מה יזיקו עוד ארבעה או שישה שבועות?

בית המשפט מתבקש לדחות את שיטת הסלאמי של מניעת אכיפת דיני התכנון וגרוע מזה של דחינות בביצוע פסק דין מלפני שנה וחצי.

33. לאור כל האמור בתגובה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות מכל וכל את הבקשה על כל ראשיה ולחייב את המדינה בהוצאות נכבדות שיבטאו את החומרה שבהגשת בקשה זו מספר ימים טרם המועד שנקבע למימוש פסק הדין.

לאור כל האמור מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשת ההבהרה ולחייב את המבקשים בהוצאות העותרים הכל כפי שפורט לעיל.

היום: 25.2.2018

מיכאל ספרד, עו"ד
לב"כ העותרים